

På vej med GLA:D rygbehandling

Alice Kongsted

Forfattere (efternavn, fornavn) og arbejdsplads:

Kongsted, Alice^{1,2}; Roos, Ewa M¹; Skou; Søren T^{1,3}; Hartvigsen, Jan^{1,2}

¹ Center for Sundhed i Muskler og Led, Syddansk Universitet, Odense

² Nordisk Institut for Kiropraktik og Klinisk Biomekanik, Odense

³ Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje, Aalborg Universitetshospital, Aalborg

Titel:

PÅ VEJ MED GLA:D RYGBEHANDLING

Baggrund: Lændesmerter er den hyppigste årsag til at danskere søger behandling i primærsektoren. Det er dog meget uklart, hvad denne patientgruppe tilbydes, og der er ingen registrering af, hvordan det går patienter med rygsmerter i primærsektoren. Sundhedsstyrelsens kommende retningslinjer for behandling af lændesmerter er et oplagt afsæt for at implementere et standardiseret tilbud til rygpatienter, men implementering af nye tiltag i praksis er notorisk vanskeligt.

Et af de få eksempler på succesfuld implementering af behandling for muskel- og ledproblemer er *Godt Liv med Artrose i Danmark (GLA:D)*, der er en evidensbaseret, standardiseret intervention for patienter med knæ- eller hoftesmerter. På et 2-dages kursus uddannes klinikere til at varetage et holdforløb bestående i patientuddannelse og øvelsesterapi. Programmet monitoreres gennem et klinisk register, der indeholder behandler- og patientregistrerede data.

GLA:D er blevet overvældende modtaget. Det udbydes mere end 350 steder i landet, flere end 12.000 patienter har påbegyndt forløbet siden 2013, og der ses markante forbedringer af deltagernes smerter og funktion. Implementering af GLA:D betyder, at der nu findes en velbeskrevet intervention for knæ- og hoftepatienter i primærsektoren.

Formål: Efter samme model som GLA:D vil vi udvikle en standardiseret intervention for patienter med rygsmerter og en strategi for dens implementering centreret omkring uddannelse af klinikere.

Perspektivering/budskaber: Der er en række ligheder mellem knæsmertter og lændesmerter, der taler for at overføre GLA:D-modellen til rygbehandling; men også forskelle mellem tilstandene og ikke mindst mellem de eksisterende behandlingstilbud, der vil være en udfordring. Der er klart behov for en større ensartethed i tilgangen til rygpatienter og for større viden om patienternes forløb. Vi mener derfor, det er tid til GLA:D rygbehandling. Aktuelt er udviklingen af interventionen i gang.